
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מבוא לשירה ערבית קלאסית - 16304

תאריך עדכון אחרון 10-08-2023

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: שפה וספרות ערבית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: ערבית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר איאס נאסר

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: iyas.nasser@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום עם המרצה
בתיאום מראש

מורי הקורס:
ד"ר איאס נאסר

תאור כללי של הקורס:

נעסוק בשירה הערבית הקדומה, החל מהשירים שנתחברו בתקופה הקדם-אסלאמית. החומר הנלמד בקורס משלב בין חומר תאורטי וחומר מעשי, ועוסק בשלושת המרכיבים העיקריים של היצירה הספרותית הקדומה: המשורר הערבי (המוען), השיר (הטקסט), והמסגרת השבטית (הנמען הספרותי). בנוסף לתורת המשקלים הנלמדת בשתי ההרצאות הראשונות, קריאת שירים, פירושם וניתוחם, הם חלק מתכנית הקורס.

מטרות הקורס:

מטרת הקורס להקנות ידע אודות השירה הערבית הקדומה ואודות המשורר הערבי הקדום ולאפשר לתלמיד להתמודד עם שירה כזו אשר עשויה להזדמן לו במסגרות אחרות. יענקו לתלמיד הכלים המאפשרים לו להבין שירה ערבית קדומה.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

תלמידים יהיו מסוגלים להתמודד עם בית שיר או קטע שירה, וישכילו להבין את המשקל, את התוכן ואת התכלית.

דרישות נוכחות (%) :
100%

שיטת ההוראה בקורס: שיטת ההוראה תתבסס בעיקר על העברת חומר תאורטי ולמידת חומר פרקטי העולה בקנה אחד עם החומר התאורטי. השירים הנלמדים ייזכו לדיון כיתתי בנושא התוכן, האוצר הלשוני, הסגנון וכדומה.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

רשימת נושאים:

1. תורת המשקלים בשירה הערבית הקדומה.
2. המשורר הקדום (תיאור כללי).
3. הקצידה (השיר המורכב) ותוכנו.
4. הליריקה בשירה הערבית הקדומה.
6. המשורר הערבי הקדום: כיצד נהיה משורר?
7. למידת שירים.

חומר חובה לקריאה:

1. שני ערכים מהאנציקלופדיה של הספרות הערבית:
Encyclopedia of Arabic Literature, edited by Julie Scott Meisami and Paul Starkey,
London: Routledge, 1998.
ערך: "Ghazal" עמודים: 249-250.
ערך: "Qasīda" עמודים: 630-632 (עד ל: period Umayyad).
2. ערך: "nasīb" באנציקלופדיה של האסלאם:
El², "nasīb", s. v., 7, pp. 978-981 (Renate Jacobi)
(עד ל: period Umayyad).

3. הפרק: "Hero as Poet The :Qasīda Islamic-Pre The"
Hamori, Andras. On the Art of Medieval Arabic Literature.
Princeton, N.J.: Princeton University Press, 1974. pp. 3-30.

4. פרק מהספר של וואן גרנבאום:
הפרק בערבית: עמ' 159-169.
אותו הפרק קיים באנגלית: עמ' 137-151.

חומר לקריאה נוספת:

חלק מהמאמר של עלי חסין:
Hussein, A. (2011). A Unique Pattern in the love Poetry of Mulayh b. al Hakam.
Middle Eastern Literatures, 15 (2012), pp. 36-45.
מהפרק: "Poems the of Structure" בעמ' 36.
מבוא הספר של עלי חסין:
Hussein, Ali. (2009). The lighting-Scene in Ancient Arabic Poetry. Wiesbaden:
Harrassowitz Verlag. pp. 1-12.

Stetkevych, J. (2006). A QASĪDA BY IBN MUQBIL. Journal of Arabic literature, 37, pp.
313-317.
רק את העמודים המצוינים: מהפרק "Poetry Arabic in Nostalgia of politics The" (עמ' 313)
עד סוף הפרק בעמ' 317.

מרכיבי הציון הסופי:

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 80 %
השתתפות פעילה / עבודת צוות 10 %
מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות
10 %

מידע נוסף / הערות: